

Texas vyměnil za českou ves. Důvod? Šikovní lidé a dřevo

Dva roky života a tři tisíce hodin ruční práce. Právě tolik času si vyžádalo vytvoření kopie legendárního Brahmsova pianu. Ze středočeského Divišova teď zamíří do Austrálie.

ONDŘEJ GRYM

DIVIŠOV | „Výroba klavírů je dílna.“ říká jejich světoznámý výrobce, Texasan Paul McNulty. Má naprostou pravdu. V jeho dílně v Divišově na Benešovsku totiž právě společně zvedáme kus masivního dřeva. A pak ještě jeden. Pomocníci, které k této práci ve všední dny využívá, mají totiž o jednom z říjnových víkendů volno.

Paul se mě snaží instruovat hlavně česky. Když mu však začne docházet slovní zásoba, přejde s omlouvou k angličtině. „Česky jsem se za ta léta, co jsem v Divišově, musel naučit. Aspoň trochu. Nemohl jsem si přečíst noviny, ani českou knihu.“ vysvětluje s tím, že mu ale stejně pořád uniká obsah tuzemského televizního zpravodajství.

„Ale i to jednou zvládnu,“ směje se, zatímco se rychle snaží dojít ranní ovesnou kaši.

„Jedním slovem nádherná“

Dílnu prozatím opouštíme. Jdeme se podívat na nejnovější Paulovu chloubu – kopii Brahmsova klavíru Streicher 1868. „Dělal jsem na něm dva roky. Celkem jde o tři tisíce hodin ruční práce.“ vysvětluje s tím, že jde zatím bezespon-

Viviana Sofronitsky si užívá hru na klavír, který po dva roky v potu tváře vyráběl v pozadí stojící Paul McNulty.

FOTO | ONDŘEJ GRYM

víru před Vivianou. „Tam to budeš mít nejlepší,“ radí. Má samozřejmě pravdu.

Jako na všechny kopie historických pian, i na tuto použil Paul dřevo ze Sumavy.

„Máme to tam kousek. A vždycky se zde dá vybrat to pravé dřevo,“ prozrazuje Viviana jeden z důvodů, proč spolu před lety zakotvili právě v Česku.

rosérii. Udivenému prodejci pak řekl, že se šlika spár na koncích liší o půl milimetru, a že kdyby tak odflákl své klavíry, nikdo si od něj nic nekoupí.“

Paul se mezitím vrací se štipacími nůžkami. „Musím odštípnout kousek lanka, které zůstalo zde – mezi pedály,“ vysvětluje. Po odstranění stěží viditelného přebytečného drátku je už možné repliku fotografovat.

Klavír za statisíce euro

V Divišově se Paulův nástroj přitáh dlouho neohřál. Krátce po reportáži zamířil na krátké koncertní vystoupení do Prahy. Poté se piano vydalo za zákazníkem do Austrálie.

„Byl to ten nejlepší klavír, na který jsem kdy hrála a který kdy Paul udělal,“ říká poněkud posmutnělá virtuoska Viviana. K podobně kvalitnímu hudebnímu nástroji se podle svých slov dostává jen velmi zřídka. Jeho cena je totiž obrovská.

„Pohybují se ve statisících eur,“ vypočítává Paul, který ale má pro Vivianu jedno překvapení. „Už dělám na jeho další kopii. Bude určen hlavně pro ni,“ plánuje zručný řemeslník.

„Pokud bych piano odfláknul jako někteří výrobci vozů svá auta, nikomu nic neprodám.“

o nejlepší klavír, který kdy vytvořil. „Jeho zvuk je ohromný,“ říká.

S replikou je velmi spokojena i Paulova partnerka, klavírní virtuoska Viviana Sofronitsky. „Je to jedním slovem nádherná. Barvu tónů a jejich hloubku a rozsah ani nemám s čím srovnat,“ rozplývá se Viviana, která blbě přehání prsy po klavíru.

„Brahmsovy skladby jsem nikdy nehrála. K žádnému nástroji mi nesesedly. Až na tento. Zní opravdu perfektně,“ vysvětluje. Snažím se najít co nejlepší místo v sále, abych si tóny, které vytváří, mohl co nejlépe užít. Paul mě vzápětí instruuje, abych přešel na levou stranu kla-

„Navíc u vás žijí velmi šikovní lidé,“ dodává Paul, který přitom ukazuje na zlatavá kolečka od klavíru. „Dělali je zdejší řemeslníci. Když nám totiž dojdou nápady, Češi si vždycky umí nějak poradit,“ dodává.

Když se Paul dozví, že bude třeba novou repliku nafotit pro potřeby článku, zvání. Pečlivě obejde celý nástroj a pak požádá o chvíli strpení. Něco se mu na něm nejspíš nelíbí.

Slova se ujímá Viviana. „Je velmi pečlivý. Nezávno jsme byli s naším klientem ve vídeňském autosalonu s luxusními vozy. Paul nezaháel – vytáhl šupleru a proměřil mezery u jedné z ka-

Paul McNulty

Narodil se v roce 1953 v Houstonu v Texasu. Studoval klasickou kytaru, na konci 70. let se začal zajímat o historické nástroje. Po univerzitě dostal nabídku pracovat jako restaurátor v továrně na výrobu klavírů Steinway v New Yorku, rozhodl se ale pro kariéru stavitele fortepian. Tento obor se učil dva roky.

Stvořil piano pro hudební akademii v Oslu a několik klavírů na objednávku pro přední světové virtuosy. V roce 1986 přijal nabídku Johna Gibbonsa, aby jej doprovodil na jeho evropském turné s orchestrem 19. století. V téže roce se McNulty přestěhoval do Amsterdamu. Kvalitní dřevo na výrobu replik historických nástrojů ale našel až v Česku. Z tohoto důvodu se v roce 1995 přestěhoval do středočeského Divišova, o devět let později se oženil s klavírní virtuoskou Vivianou Sofronitsky.